

Datum besluitraad	: 14 juli 2015	Datum oordeelraad	: 23 juni 2015
Agendapunt	:	Datum B&W	: 1 juni 2015
Volgnummer	: 15.082	Programma begroting	: 9
Gewijzigd voorstel	:	Productnummer	: 643700
Portefeuillehouder	: Mariënne van Dongen-Lamers		
E-mail steller	: Esther.vanKruijsdijk@veldhoven.nl		

Adviesnota raad

Kaders stellen beschut werk & arrangementen op het gebied van maatschappelijke participatie

Samenvatting

Sinds de invoering van de Participatiewet mogen gemeenten zelf keuzes maken voor het al dan niet het aanbieden van beschut werk. De keuze is beperkt tot nieuwe instroom. Voor de huidige gebruikers blijft de voorziening wettelijk toegankelijk.

Beslispunten

1. Geen nieuwe instroom toe te staan in beschut werk.
2. Voor de groep mensen met een structurele loonwaarde¹ tot 50% arrangementen in te zetten op het gebied van maatschappelijke participatie.
3. Voor de arrangementen de volgende kaders mee te geven;
 - a) Alle werkzoekenden met afstand tot de arbeidsmarkt hebben een zinvolle tijdsbesteding, aansluitend bij ieders capaciteiten.
 - b) Voor Veldhoven wordt een sociale meerwaarde gerealiseerd, waarmee niemand buitengesloten wordt in de Veldhovense samenleving (inclusieve samenleving).
 - c) Dagritme en welbevinden zijn leidend boven loonwaarderealisatie.

Inleiding

Met de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 is er veel veranderd. Een van die wijzigingen is het al dan niet aanbieden van 'beschut werk'. Het gaat hierbij om mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking, die zodanige begeleiding en werkplekaanpassing nodig hebben, dat niet van reguliere werkgevers verwacht mag worden om deze mensen in dienst te nemen.

Tot en met 2014 kregen deze mensen een Wsw-indicatie. Met zo'n indicatie werd iemand bij een SW-bedrijf geplaatst, in onze regio de ERGON, die begeleiding verzorgde en werk regelde. Wanneer iemand veel begeleiding nodig had, kon hij werk 'beschut binnen' doen op een ERGON-locatie. Wanneer er na een traject van begeleiding meer mogelijkheden waren, kon iemand ook met permanente begeleiding of relatief zelfstandig via een detachingsconstructie bij een andere, reguliere werkgever geplaatst worden.

Het succes van ERGON de afgelopen jaren was vooral het plaatsen van mensen in functies buiten het bedrijf, bij reguliere werkgevers. De gemeente Veldhoven droeg daaraan ruim 4,2 miljoen euro per jaar bij voor gemiddeld 175 plaatsen; ongeveer 10% daarvan betrof beschut werk op de ERGON-locatie zelf.

¹ Loonwaarde is de mate waarin iemand nog het wettelijk minimumloon kan verdienen.

Sinds 1 januari kloppen mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking aan bij de gemeente; ze krijgen dus geen Wsw-indicatie meer, die deur is dicht. De mogelijkheid om een WWB-uitkering te krijgen, stond en staat uiteraard wel open. (Mensen die al werkzaam zijn binnen de Wsw behouden hun rechten en hun plaats bij ERGON.)

In Veldhoven zal het in 2015 gaan over circa 17 mensen binnen de doelgroep die vanaf juli instromen en waarvoor wij als gemeente een verantwoordelijkheid hebben. In 2018 gaat het naar verwachting om een instroom van 75 inwoners. Naar verwachting is het een beperkt deel van deze doelgroep dat een structurele loonwaarde van minder dan 50% kent. De overige mensen vallen onder de aanpak voor economische participatie.

Gemeenten krijgen met de Participatiewet de mogelijkheid om een voorziening 'beschut werk' te organiseren. Vóór 1 juli moet elke gemeenteraad een besluit nemen over het al dan niet aanbieden van beschut werk. Wij willen met dit besluit over beschut werk ook de afspraken met onze regionale partners nakomen en hen informeren over onze Veldhovense visie.

Relevante (wettelijke) beleidskaders

- Participatiewet.
- Verordening Participatiewet, vastgesteld door uw raad op 09-12-2014.
- Kadernota Maatschappelijke Participatie 2012-2015 ("Iedereen telt mee, iedereen doet mee en iedereen draagt bij"), vastgesteld door uw raad op 27-09-2011.
- Intentieverklaring Regionaal Werkbedrijf, ondertekend door het college op 13 april 2015.

Beoogd effect

Een inclusieve samenleving, waar ook de groep mensen met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt kunnen meedoen en bijdragen, op een manier die bij hen past.

Argumenten

1.1 Beschut werk sluit niet volledig aan bij de doelstelling van de Participatiewet

Bij beschut werk is een inwoner met een grote afstand tot de arbeidsmarkt werkzaam 'binnen' op een locatie van ERGON. Op deze manier kan veel begeleiding worden geboden. Doelstelling van de Participatiewet is nu juist om zo veel mogelijk mensen te laten werken bij reguliere werkgevers en te laten deelnemen aan het reguliere maatschappelijk leven.

Bij reguliere economische en maatschappelijke participatie vormt de bijstandsuitkering de basis voor de beloning (en niet het wettelijk minimumloon zoals bij beschut werk). Hiermee wordt rechtsgelijkheid gecreëerd tussen de verschillende doelgroepen van de Participatiewet die niet economisch participeren. Het is niet gewenst om onderscheid te maken tussen verschillende doelgroepen binnen de regeling.

1.2 Beschut werk sluit niet volledig aan bij de doelstellingen van de gemeentelijke Kadernota Maatschappelijke Participatie

We vinden het belangrijk dat iedereen meetelt, meedoet en bijdraagt. Voor alle groepen inwoners die een beroep doen op een participatievoorziening, is er aanbod en ondersteuning op maat.

2.1 Voor deze kwetsbare groep moet een goed alternatief worden geboden

Is werken geen optie, dan is een zinvolle tijdsbesteding dat toch zeker wel. Het is nodig dat alle inwoners mee kunnen doen, dus ook de groep mensen met een lichamelijke, verstandelijke en/of psychische beperking.

2.2 Het is belangrijk om voor iedereen reële verwachtingen te scheppen

Veel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen aan het werk bij reguliere werkgevers. Voor hen is (soms intensieve) begeleiding voldoende. Er is echter ook een groep, waarbij de afstand tot de arbeidsmarkt zodanig groot is, dat zij naar verwachting nooit bij een reguliere werkgever in dienst kunnen komen. Het is niet reëel om van hen te verwachten dat zij wel kunnen uitstromen naar regulier werk. In Veldhoven zal het in 2015 gaan over circa 17 mensen die vanaf juli instromen en een aantal mensen met dezelfde beperkingen die momenteel een WWB-uitkering hebben. In 2018 gaat het naar verwachting om een instroom van 75 inwoners; een groeiende groep dus, waarvoor wij als gemeente een verantwoordelijkheid hebben. De groepen met een loonwaarde van 50% of hoger, kunnen met de reguliere instrumenten vanuit het regionaal werkbedrijf geholpen worden op hun weg naar economische participatie.

2.3 Met de maatschappelijke partners worden arrangementen samengesteld, die Invulling geven aan de kaders die door de raad zijn en worden gesteld

Op deze manier kan de groep voor wie economische participatie een brug te ver is, meedoen door maatschappelijk te participeren. Dit zorgt voor een dagritme, sociale contacten (en eventueel ontwikkeling van sociale vaardigheden) en daadwerkelijk van betekenis kunnen zijn voor zichzelf en de maatschappij.

3a.1 Iedereen telt mee, doet mee en draagt bij

Ieder mens kan, afhankelijk van zijn capaciteiten, een bijdrage leveren aan de maatschappij waarin hij leeft. Door bij te dragen en gewaardeerd te worden, kunnen mensen zinvolle betekenis aan hun leven geven. Iedereen heeft talenten; als deze niet ingezet kunnen worden om te werken, dan is een zinvolle tijdsbesteding altijd op een andere manier mogelijk.

3a.2 Het gaat ook om preventie om zorgkosten niet onnodig te laten stijgen

Een zinvolle tijdsbesteding zorgt voor dagritme en voorkomt in veel gevallen dat mensen afglijden en een beroep doen op zorg; een beroep wellicht dat voorkomen had kunnen worden.

3b.1 Dit sluit aan bij de doelstelling van de Participatiewet en komt overeen met de wens van uw raad

Het doel van de Participatiewet is om meer mensen, ook mensen met een arbeidsbeperking, aan de slag te krijgen. Dit uitgangspunt omarmen wij, waarbij wij het ook belangrijk vinden om voor iedereen uit de doelgroep een passende tijdsbesteding te vinden waardoor niemand buitengesloten wordt en iedereen kan meedoen in de Veldhovense samenleving.

3c.1 Dit sluit aan bij de uitgangspunten van de Wmo

Ons uitgangspunt is dat we begeleiding en ondersteuning bieden aan mensen die dit nodig hebben op alle leefgebieden. Hiermee ontstaat een integraal beleid en valt niemand tussen de wal en het schip. Iemand zit dan ofwel in de Wmo ofwel in de Participatiewet. Vanwege het sociaal deelfonds is dit financieel ook geen probleem, omdat tussen de afzonderlijke budgetten gelden overgeheveld kunnen worden als dat nodig is.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De instroom is nog onduidelijk

We baseren ons nu op prognoses van Stimulansz, landelijke dienstverlener op het gebied van werk, inkomen, zorg en welzijn. De werkelijke aantallen – en dus ook kosten – zijn dus nog niet bekend.

1.2 Dit heeft consequenties voor de exploitatie van de ERGON

De ERGON is een gemeenschappelijke regeling, waarin de gemeente participeert. Het besluit om geen nieuwe instroom toe te staan in beschut werk zal consequenties hebben voor de omvang van beschut werk op de locatie van ERGON. Dit is voor Veldhoven slechts een beperkt deel van de totale omvang; het gaat namelijk om circa 17 plaatsen.

Van invloed zijn verder de besluiten van de regiogemeenten en de ontwikkeling van de component economische participatie. Hierover zullen wij verder in gesprek gaan met ERGON.

Financiën

De opdracht van de raad is een budgetneutrale en integrale uitvoering van de drie decentralisaties. Hieraan draagt onder andere het Sociaal Deelfonds bij.

Met dit voorstel wordt enerzijds een kostbare voorziening afgesloten en anderzijds komt er – in samenhang met de Wmo-doelen – een maatschappelijke voorziening voor in de plaats die op zich lagere kosten met zich meebrengt. Een 'beschut werken'-plaats kost nu ruim 25.000 euro per jaar aan loonkosten inclusief begeleiding, een bijstandsuitkering (die mensen ontvangen zonder 'beschut werken'-plaats) kost circa 14.000 euro per jaar, zonder de component van begeleiding.

De uiteindelijke kosten van deze voorziening zijn afhankelijk van de daadwerkelijke instroom.

Communicatie en samenspraak

Veldhoven aan tafel is uitgenodigd om haar visie te geven op de kaders voor beschut werken en arrangementen maatschappelijke participatie. Met de deelnemers aan Veldhoven aan Tafel en de regiegroep Participatieplein is onze visie gedeeld. Samen met hen en andere maatschappelijke partners zal deze nota beleidsmatig worden uitgewerkt.

Uitvoering / planning

Na de zomervakantie worden de arrangementen ingevuld met de maatschappelijke partners, waarbij we bestaande initiatieven – zoals de activiteiten vanuit de Regiegroep Participatieplein – niet vergeten. Daarnaast screenen we het huidige Wwb-bestand om te bekijken of er mensen zijn die in aanmerking komen voor de arrangementen maatschappelijke participatie. Het leveren van een tegenprestatie stellen we niet verplicht, het is wel de bedoeling dat mensen deelnemen aan de arrangementen maatschappelijke participatie.

Wij informeren uw raad met een informatienota over de uitwerking van de economische en maatschappelijke participatie.

Bijlagen

1. "Veldhovense visie op beschut werk vanaf juli 2015"

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

H.J. de Ruiter
secretaris

drs. J.M.L.N. Mikkers
burgemeester